

[Bøgholm.]

de store højindustrier, uden hvilke ingen krig kunne føres. Man kan vel derfor sige om Tyskland og Frankrig, når det gælder om at løse det tysk-franske problem gennem Schumanplanen, at intet af disse lande vil være i stand til i dag, hvor der er en fælles ledelse af kul- og stålproduktionen, at føre en isoleret politik, selvom disse lande skulle ønske det, hvad jeg ikke tror. Derfor var det naturligt, at man ville føre tanken om, at man skulle være fælles om det, der kunne benyttes til en krig, videre, også hvor det gælder selve de væbnede styrker. For mig var det en af de virkelig store oplevelser at høre Frankrigs krigsminister fremsætte denne plan i Euro-parådet og fremsætte den med direkte adresse netop til de tyske bænke. Det er ligetil, for det kan ikke være anderledes for nogen af os, selvom vi erkender nødvendigheden af en tysk oprustning, hvad jeg for mit eget vedkommende gør, end at en sådan oprustning dog på mange måder må fremkalde frygt i sindet. Derfor var det godt at vide, at der var en international kontrol netop med den tyske oprustning.

Nu kan regeringen naturligvis sige til mig, når jeg fører dette frem, at der er jo ingen der ved, om Europahæren overhovedet bliver til noget, og det vil være rigtigt, men jeg tror ikke, det vil være et rigtigt og relevant svar. Det er min opfattelse, at den indstilling, man fra små landes side ville tage overfor spørgsmålet om Europahæren, måske ikke ville være helt uden betydning for forskellige af dem, der i den kommende tid i deres landes parlamenter skal tage stilling til spørgsmålet om ratifikation eller ikke-ratifikation. Jeg ville for mit vedkommende anse det for en lykke, om udviklingen kunne forme sig således, at Danmark side om side med England og forhåbentlig også side om side med Norge kunne blive associeret medlem af Europahæren. Jeg bruger udtrykket „forhåbentlig også side om side med Norge“, for jeg er lidt bange for, at man fra nogle sider er ved at komme ind på den betragtning, at dansk politik og norsk politik, hvor det gælder de udenrigspolitiske spørgsmål, under alle forhold må være den samme. Jeg tror, jeg har lov at sige, at jeg hører til de ivrigste tilhængere af tanken om et nordisk sam-

arbejde, men det må ikke gøre en blind for, at Danmarks og Norges strategiske stilling nu engang er ganske forskellig, og at der derfor meget vel kan tænkes forhold, hvor Danmark må tage een afgørelse og Norge må tage en anden afgørelse, og det vil da gælde om at sikre samarbejdet mellem Danmark og Norge også for sådanne forholds vedkommende. Man behøver blot at tænke på, hvordan Norge, hvad jeg i hvert fald dybt beklager, af hensyn til sine egne militære forhold hjemme mente at måtte trække de norske besættelsesstyrker tilbage fra Tyskland.

Endnu et spørgsmål vil jeg gerne have lov til at stille den høje regering. Det er spørgsmålet om Danmarks stilling til kul- og stålunionen. Der har landets stilling vel været den, og det forstår jeg fuldt vel, at man i begyndelsen havde ment at måtte holde sig lidt tilbage for at se, hvad det hele blev til. Under den tidligere regering sendte vi en udsending derned. Det er mit indtryk, at han har gjort et udmærket arbejde, og det betyder, at vi har fået en nyttig og god kontakt med kul- og stålunionen; men det er i hvert fald min opfattelse, at det næppe ville være hensigtsmæssigt, om det blev derved. Således som kul- og stålunionen er sammensat i øjeblikket, repræsenterer den først og fremmest, ja, man kunne fristes til at sige næsten udelukkende, de store produktionsinteresser, men der er så sandelig her også store konsuminteresser at varetage. Det må være af ganske afgørende betydning for vort erhvervsliv, om det kunne sikres, at vi fik råstofferne til samme pris, som man får dem indenfor kul- og stålunionen.

Vil man så sige til mig: javel, men lad os her se tiden lidt mere an, og navnlig pege på, at England endnu kun er repræsenteret, således som vi er det, gennem en udsending dernede, vil jeg gerne til denne betragtningssmåde, som jeg tror er meget almindelig, vel også indenfor vort erhvervsliv, have lov til at svare, at jeg tror, man i hvert fald skal gøre sig ganske klart, at ønsker man på et eller andet tidspunkt at komme med, eller overvejer man blot på et eller andet tidspunkt muligheden for at komme med, så er det overvejende sandsynligt, at de betingelser, man opnår, vil blive bedre, om man går med, inden Eng-